

שם העבודה : להיות ביחד: עיסוקים משפחתיים בסביבת הסנוזלן

שנה : 2005

מס' קטלוגי : 533

שם המגיש : נאסר כרים

עבודת גמר לתואר מוסמך, החוג לריפוי בעיסוק, אוניברסיטת חיפה

הצעות למחקרי המשך

הנושא של עיסוקים משפחתיים באוכלוסיית הילדים עם מוגבלויות החיים במוסד לא נחקר בעבר. מכאן שחשוב לחזק את ממצאיו של המחקר הנוכחי ע"י עריכת מחקרים נוספים בנושא. במחקרים אלה יש לכלול מסי' משתתפים גדול יותר ולהשתמש גם בשיטות מחקר כמותניות, אשר יוכלו לחקור את התופעה מהיבטים אובייקטיביים יותר.

1. חשוב לבדוק מה קורה עם משפחות הממעייטות להגיע לפעילות המשפחתית בסנוזלן. מחקר אשר יבדוק את חוויתם של הורים אלה עשוי לחשוף השפעה שונה של סביבת הסנוזלן על המשפחות, ולגלות מטרות ומאפיינים אחרים של העיסוקים המשפחתיים באוכלוסיית הילדים החיים במוסדות.
2. חשוב לערוך מחקרי המשך הבודקים את ההשפעה ארוכת הטווח של סביבת הסנוזלן על העיסוקים המשפחתיים. מחקרים כאלה יבדקו אם העיסוקים המשפחתיים בסנוזלן מעודדים מעורבות הורים בהקשרים אחרים במוסד, ויבחנו את התפתחות הקשר של הילדים ללא המוגבלות עם אחיהם בעלי המוגבלות.
3. בהקשר הזה, יש לערוך מחקרים אשר יבדקו את חוויתם ותפיסתם של האחים לילדים עם מוגבלות בעיסוקים המשפחתיים המתקיימים בסנוזלן, ויבחנו את המאפיינים השונים של הילדים הגורמים להבדלים בקרבה והאנטראקציה עם אחיהם בעלי המוגבלות. מחקרים אלה יוכלו לתרום לפיתוח התערבויות אשר יעודדו את הקרבה והקשר בין האחים.
4. מחקרים עם אוכלוסייה הומוגנית יותר יוכלו להעמיק את הבנתנו לגבי השפעתם של מאפיינים שונים במשפחה (כמו מסי' ילדים במשפחה, רמת המוגבלות וכו') על בחירת המטרות של העיסוק

המשפחתי. ממצאי המחקר הצביעו על הבדלים אלה. כך למשל בעוד הוריהם של ארז ואורן (שני ילדיהם עם מוגבלויות ללא ילדים נוספים) התמקדו יותר בעבודה הטיפולית עם ילדיהם, הורים אחרים התמקדו יותר בביחד המשפחתי.

5. החוויה של המטפלים בסנוזלן לא נבדקה בעבר. יהיה מעניין לבדוק מה חושבים המטפלים ואיך הם תופסים את תפקידם בסנוזלן בכלל ובעיסוקים המשפחתיים בפרט. בהקשר הזה, מעניין לבדוק את הממצא לפיו משפחה של רימא תארה יותר אינטימיות כאשר המטפל היה דובר אותה השפה (השפה הערבית). מאחר והתערבויות טיפוליות רבות באוכלוסייה הערבית נערכות ע"י מטפלים דוברי עברית, יהיה מעניין לבדוק איך המרכיב התרבותי משפיע על התערבויות אלה.
 6. חשוב לערוך מחקרים אשר במהלכם יערכו ראיונות עם אמהות ואבות לחוד. כך יהיה אפשר לעמוד על ההבדלים בין נשים לגברים הן בחוויה, הן במטרות מהעיסוק המשפחתי והן בתפיסתם לתפקידם מהלך עיסוקים אלה. מחקרים יבחנו את הצורך בהתערבויות טיפוליות המכוונות לאמהות ואלה המכוונות לאבות.
-